

Briuselis, 2026 m. birželio 12 d.
(OR. en)

10511/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0142 (NLE)

FISC 222
ECOFIN 814
ENER 398

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. birželio 11 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 275 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Belgijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 275 final.

Pridedama: COM(2026) 275 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 06 11
COM(2026) 275 final

2026/0142 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Belgijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos apmokestinimas reglamentuojamas 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičiančia Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą¹, (toliau – Energijos mokesčių direktyva, arba Direktyva).

Pagal Direktyvos 19 straipsnio 1 dalį, be visų pirma jos 5, 15 ir 17 straipsniuose išdėstytų nuostatų, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Šio pasiūlymo tikslas – leisti Belgijai šešerius metus taikyti lengvatinį elektros energijos mokesčio tarifą uostuose prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus², tiesiogiai tiekiamai elektrai (toliau – nuo kranto tiekiamą elektra). 2026 m. sausio 8 d. raštu Belgijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie savo prašymą suteikti šį leidimą.

Belgija siekia gauti leidimą elektros energijai, nuo kranto tiekiamai laivams, kuriais Sąjungos jūrose ir vidaus vandenyse vykdoma išimtinai komercinė veikla (įskaitant žvejybą), taikyti lengvatinį 0,50 EUR už MWh mokesčio tarifą, lygų Direktyvoje nustatytam minimaliam mokesčio už verslui naudojamą elektros energiją tarifui.

Prašomas galiojimo laikotarpis yra šešeri metai nuo pirmos mėnesio, einančio po mėnesio, kurį Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje bus paskelbtas Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo Belgijai leidžiama nustatyti lengvatinį tarifą nuo kranto tiekiamai elektrai, dienos. Tai neviršija pagal Energijos mokesčių direktyvos 19 straipsnį leidžiamo maksimalaus laikotarpio.

Šiuo sumažinimu siekiama skatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą kaip tvarią alternatyvą elektros energijos gamybai laive, naudojant iškastiniu kuru varomus generatorius. Skatinimas naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą yra itin svarbus žingsnis siekiant, kad laivyba ir Belgijos uostai taptų ekologiškesni. Be to, ateityje platesnis nuo kranto tiekiamos elektros naudojimas turės teigiamą poveikį oro kokybei Belgijos uostų teritorijose, kaip to reikalaujama Aplinkos oro kokybės direktyvoje³. Belgija taip pat tikisi, kad taikant šią priemonę bus sumažintas išmetamas CO₂ kiekis, akustinė tarša ir išmetamas azoto kiekis, laikantis Buveinių direktyvos⁴ ir Vandens pagrindų direktyvos⁵.

Prašoma priemone Belgija siekia sudaryti tinkamas sąlygas pereiti nuo bunkerinio kuro (laive įrengtų generatorių) prie nuo kranto tiekiamos elektros, taip pat sukurti tvarias

¹ OL L 283, 2003 10 31, p. 51.

² Terminas „privatus pramoginis laivas“ apibrėžtas Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punkto antroje pastraipoje.

³ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje.

⁴ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos.

⁵ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus.

paskatas. Ši priemonė bus itin svarbi siekiant padėti Belgijai įgyvendinti ES tikslus dėl nuo kranto tiekiamos energijos prieinamumo ir naudojimo, nustatytus Reglamente dėl iniciatyvos „FuelEU Maritime“⁶ ir Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamente⁷.

Belgija siekia, kad ši schema skatintų sąžiningą konkurenciją ir sudarytų palankesnes sąlygas aplinkosaugos bei energetikos tikslams įgyvendinti, kartu nesutrikdant tinkamo vidaus rinkos veikimo. Belgija nori paskatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą, kurios gamyba laikoma mažiau taršia nei elektros gamyba uoste prisišvartavusiuose laivuose. Kaip nurodyta prašyme, Belgijos standartinis elektros energijos mokesčio tarifas apskaičiuojamas pagal toliau nurodytus suvartojimo intervalus.

Suvartojimo intervalas	Akcizas (EUR/MWh)
0–20 MWh	14,21
20–50 MWh	12,09
50–1 000 MWh	11,39
1 000–25 000 MWh	10,69
25 000–100 000 MWh	2,73
100 000 MWh ir daugiau	0,50

Mokesčio lengvata priklauso nuo skirtumo tarp dabartinių akcizo tarifų, taikomų verslui naudojamai elektros energijai, ir lengvatinio tarifo, taikomo nuo kranto tiekiamai elektrai, kuris yra 0,5 EUR už MWh. Taigi naudos gavėjams taikomas 0,50 EUR už MWh, t. y. pagal Energijos mokesčių direktyvą nustatytas ES minimalus elektros energijos mokesčio tarifas (naudojimo verslui atveju, kaip nustatyta Direktyvos 10 straipsnio 1 dalyje ir I priedo C lentelėje). Belgija leidžia taikyti mokesčio lengvatą tik kaip sumažintą akcizą, taikomą elektrai, tiekiamai iš nuo kranto tiekiamos elektros įrenginius. Nuo kranto tiekiamos elektros įrenginių operatoriai, kurie norėtų, kad jų nuo kranto tiekiamai elektrai būtų taikomas lengvatinis tarifas, savo elektros energijos tiekėjui turi pateikti deklaraciją, kurioje nurodytų, kurios jų tinklo jungtys skirtos tik elektros energijai tiekti iš nuo kranto tiekiamos elektros įrenginius, aprūpinančius elektra laivus, išskyrus privačius pramoginius laivus. Tuomet elektros energijos tiekėjas lengvatinį energijos mokesčio tarifą taikys tik šioms jungtims tiekiamai elektrai.

Belgijos valdžios institucijos nurodė, kad ši priemonė bus taikoma Belgijos uostuose veikiančių nuo kranto tiekiamos elektros įrenginių operatoriams. Tikimasi, kad šie operatoriai užtikrins, kad finansinę naudą patirs ir nuo kranto tiekiamos elektros naudotojai, t. y. vidaus vandenų laivybos ir jūrų laivų savininkai.

Šiuo metu jūrų laivybai skirtų nuo kranto tiekiamos elektros įrenginių nėra. Numatoma, kad iki 2030 m. tokių įrenginių bus 40, o iki 2035 m. – apie 70. Be to, tikimasi, kad iki 2030 m. laivai prieinamais įrenginiais pasinaudos 4 600 kartų, o iki 2035 m. – apie 7 400 kartų. Vidaus vandenų laivybai šiuo metu naudojama apie 200 įrenginių, tiekiančių elektrą maždaug 400 laivų.

⁶ 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB.

⁷ 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1804 dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES.

Vertindamos mokesčių išlaidų, susijusių su šia priemone, dydį, Belgijos valdžios institucijos apskaičiavo numatomą poveikį biudžetui 2027–2032 m. laikotarpiu:

2027 m.	0,14 mln. EUR
2028 m.	0,41 mln. EUR
2029 m.	0,62 mln. EUR
2030 m.	1,00 mln. EUR
2031 m.	1,09 mln. EUR
2032 m.	1,12 mln. EUR

Taikydama šį lengvatinį mokestį Belgija nori skatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą kaip tvarią alternatyvą elektros energijos gamybai laive, kai naudojami iškastiniu kuru varomi generatoriai. Šios rūšies alternatyvios energijos skatinimas atitinka pastangas skatinti ir toliau remti tvarią pertvarką, kaip nustatyta ir komunikate dėl švarios pramonės kurso.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Elektros energijos apmokestinimas reglamentuojamas Energijos mokesčių direktyva, visų pirma jos 10 straipsniu. 14 straipsnio 1 dalies c punkte nustatyta prievolė nuo mokesčio atleisti laive gaminamą elektros energiją. 5, 15 ir 17 straipsniuose valstybėms narėms numatyta galimybė tam tikrais elektros energijos naudojimo atvejais diferencijuoti mokesčius, įskaitant atleidimą nuo mokesčių ar jų sumažinimą. Tačiau tose nuostatose nenumatytas lengvatinis nuo kranto tiekiamos elektros apmokestinimas.

Energijos mokesčių direktyvos nuostatos

Direktyvos 19 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta:

Be ankstesniuose straipsniuose išdėstytų nuostatų, ypač 5, 15 ir 17 straipsniuose, Taryba, Komisijai pasiūlius, bet kuriai valstybei narei gali vieningai leisti toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Šia mokesčio lengvata Belgijos valdžios institucijos siekia skatinti naudoti aplinkai mažiau kenksmingą būdą aprūpinti elektros energija uostuose prisišvartavusius laivus ir taip pagerinti vietos oro kokybę ir sumažinti triukšmą.

Komisija jau yra rekomendavusi naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą kaip alternatyvą elektros energijos gamybai prisišvartavusiuose laivuose ir taip pripažino šios alternatyvos naudą aplinkai⁸.

Naudos gavėjams būtų taikomas pagal Energijos mokesčių direktyvą nustatytas ES minimalus 0,50 EUR/MWh elektros energijos mokesčio tarifas, o ne didesnis standartinis Belgijos elektros energijos akcizo tarifas, todėl tai padėtų siekti nurodyto politikos tikslo.

⁸ 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos rekomendacija 2006/339/EB dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektros energiją iš kranto (OL L 125, 2006 5 12).

Galimybė nustatyti palankesnę nuo kranto tiekiamos elektros apmokestinimo tvarką gali būti numatyta pagal Direktyvos 19 straipsnį, nes jo paskirtis – leisti valstybėms narėms papildomai atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti remiantis konkrečios politikos sumetimais.

Belgija paprašė leisti taikyti priemonę ne ilgiau nei ilgiausią pagal 19 straipsnio 2 dalį leidžiamą laikotarpį, t. y. šešerius metus. Iš esmės priemonė turi galioti pakankamai ilgą laiką, kad turėtų teigiamą poveikį uostų operatorių sprendimams investuoti į elektros tiekimo nuo kranto infrastruktūrą ir į laivų įrenginius.

Tačiau nukrypti leidžianti priemonė neturėtų pakenkti būsimai esamos teisinės sistemos raidai ir turėtų būti atsižvelgiama į šiuo metu vykdomą Energijos mokesčių direktyvos persvarstymą ir į tai, kad Taryba gali priimti teisės aktą, grindžiamą Komisijos pasiūlymu išdėstyti Energijos mokesčių direktyvą nauja redakcija⁹.

Visų pirma, rengdama pasiūlymą dėl Direktyvos dėl energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių išdėstymo nauja redakcija, Komisija, be kita ko, nustatė, kad visos valstybės narės elektrai, tiesiogiai tiekiamai uostuose prisišvartavusiems laivams, turi netaikyti arba iš dalies netaikyti mokesčių arba sumažinti jos apmokestinimo lygį, kad būtų skatinama ją plėtoti ir naudoti.

Tokiomis aplinkybėmis minėtam laikotarpiui suteikti leidimą atrodo tikslinga.

Valstybės pagalbos taisyklės

Belgijos valdžios institucijų numatytas 0,50 EUR už MWh lengvatinis mokesčio tarifas yra lygus pagal Direktyvos 2003/96/EB 10 straipsnį nustatytam ES minimaliam verslui naudojamos elektros energijos apmokestinimo lygiui.

Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014 44 straipsnyje nustatytos sąlygos, kuriomis pagalbai aplinkosaugos mokesčių lengvatų forma pagal Direktyvą 2003/96/EB gali būti netaikomas reikalavimas pranešti apie valstybės pagalbą.

Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo nepanaikinama valstybės narės pareiga užtikrinti atitiktį valstybės pagalbos taisyklėms, visų pirma Komisijos reglamentui (ES) Nr. 651/2014, tuo atveju, kai pagal tą reglamentą numatytos pagalbos kategorijoms taikoma bendroji išimtis. Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo taip pat nedaromas poveikis valstybės narės pareigai pranešti apie pagalbą Komisijai prieš pradėdant ją teikti, jeigu naujai pagalbai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Aplinkos ir kovos su klimato kaita politika

Prašoma priemonė daugiausia susijusi su ES aplinkos ir kovos su klimato kaita politika. Kadangi dėl šios priemonės uostuose prisišvartavusiuose laivuose bus deginama mažiau bunkerinio kuro, priemonė padės siekti tikslo gerinti vietos oro kokybę ir mažinti triukšmą.

⁹ COM/2021/563 *final*. Pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, kuria pakeičiama Sąjungos energinių produktų ir elektros energijos mokesčių struktūra (nauja redakcija).

Šiuo metu valstybėms narėms galioja Aplinkos oro kokybės direktyvoje¹⁰ nustatytas reikalavimas užtikrinti, kad tam tikrų oro teršalų lygiai neviršytų toje direktyvoje nustatytų ribinių ir siektinų verčių ir kitų aplinkos oro kokybės standartų. Vykdydamos šį įpareigojimą valstybės narės turi rasti būdų, kaip išspręsti tokias joms aktualias problemas, kaip, pvz., uostuose prisišvartavusių laivų išmetamų teršalų problema, todėl, įgyvendinant bendrą oro kokybės strategiją, uostuose, kuriuose kyla šių problemų, bus toliau skatinama vartoti nuo kranto tiekiamą elektrą. Naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą taip pat skatinama pagal Direktyvą (ES) 2016/802¹¹, kuria reguliuojamas sieros kiekis jūriniame kure.

Taikydama prašomą priemonę Belgija ketina skatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą kaip tinkamesnę aplinkai nei uoste prisišvartavusiuose laivuose gaminama elektros energija.

Kaip pabrėžia Belgijos valdžios institucijos, teigiamą poveikį aplinkai gali turėti nuo kranto tiekiamos elektros, o ne laivuose gaminamos elektros, naudojimas. Skatinimas naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą yra itin svarbus žingsnis siekiant, kad laivyba ir Belgijos uostai taptų ekologiškesni. Be to, ateityje platesnis nuo kranto tiekiamos elektros naudojimas turės teigiamą poveikį oro kokybei Belgijos uostų teritorijose, nes sumažės oro teršalų, kietųjų dalelių ir suodžių. Belgija taip pat tikisi, kad taikant šią priemonę bus sumažinta akustinė tarša ir išmetamas azoto kiekis. Tikėtina, kad priemonė gali padėti sumažinti ir išmetamą CO₂ kiekį. Taip yra todėl, kad Belgijoje sausumos elektros tinklais tiekiamos elektros energijos rūšių derinio keliamos taršos anglies dioksidu intensyvumas dėl didesnio tinklų efektyvumo ir kitokio elektrai gaminti naudojamo kuro yra mažesnis, palyginti su elektros gamybos laivuose deginant bunkerinį kurą taršos intensyvumu.

Ši priemonė yra suderinama su Komisijos rekomendacija dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektros energiją iš kranto¹², kurioje nurodyta, kad elektros energijos, tiekiamos prisišvartavusiems laivams, apmokestinimo sumažinimas didina nuo kranto tiekiamos elektros patrauklumą.

Energetikos politika

Priemonė atitinka Alternatyviųjų degalų infrastruktūros reglamentą¹³, kuriuo sprendžiamas klausimas, susijęs su nuo kranto tiekiamos elektros energijos infrastruktūros sukūrimu uostuose, kai yra tokios infrastruktūros poreikis ir kai išlaidos proporcingos naudai, įskaitant naudą aplinkai. Panaši priemonė taip pat įvertinta kaip padedanti siekti Sąjungos politikos ir teisės aktų, kuriais siekiama sumažinti jūrų transporto aplinkosauginį pėdsaką, tikslų ir plėtoti tam tikrą ekonominę veiklą pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą¹⁴.

Reikia prisiminti, kad nuo kranto tiekiamos elektros konkurencinė padėtis yra nepalanki dėl vienos svarbios priežasties: jūrų uostuose prisišvartavusiuose laivuose gaminama elektros energija šiuo metu yra visiškai neapmokestinama. Neapmokestinamas ne tik elektros energijai

¹⁰ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (OL L 152, 2008 6 11, p. 1).

¹¹ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/802 dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse (OL L 132, 2016 5 21, p. 58–78).

¹² 2006 m. gegužės 8 d. Komisijos rekomendacija dėl skatinimo Bendrijos uostuose prisišvartavusius laivus naudoti elektros energiją iš kranto.

¹³ 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1804 dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES.

¹⁴ 2024 m. birželio 17 d. Komisijos sprendimas C(2024) 3934 *final* valstybės pagalbos byloje SA.105117 (OL C/2024/5376, 2024 9 3).

gaminti deginamas bunkerinis kuras (tai atitinka normalią padėtį pagal Energijos mokesčių direktyvos 14 straipsnio 1 dalies a punktą), bet ir pati laivuose gaminama elektros energija¹⁵. Nors pastarasis atleidimas nuo mokesčio galėtų būti laikomas sunkiai suderinamu su Sąjungos aplinkosaugos tikslais, jis yra grindžiamas praktiniais sumetimais. Taip yra todėl, kad siekiant apmokestinti laivuose gaminamą elektros energiją, laivo savininkas arba operatorius turėtų deklaruoti, kiek elektros energijos pagaminta ir suvartota. Be to, deklaruojant reikėtų apskaičiuoti, kiek elektros energijos buvo suvartota konkrečios valstybės narės, kurioje mokėtinas mokestis, teritoriniuose vandenyse. Reikalavimas tokias deklaracijas pateikti kiekvienai valstybei narei, per kurios teritorinius vandenius plaukiama, užkrautų per didelę administracinę našą laivų savininkams. Analogiški argumentai taikomi vidaus vandenų laivybai ir neprivalomai apmokestinimo tvarkai pagal Direktyvos 15 straipsnio 1 dalies f punktą. Atsižvelgiant į tai, kad nuo mokesčio atleidžiamas elektros energijos gamybos laivuose naudojant iškastinį kurą būdas, negali būti pateisinama bausti už mažiau taršią alternatyvą – nuo kranto tiekiamą elektrą, todėl būtų tikslinga Belgijai leisti taikyti lengvatinį mokesčio tarifą.

Transporto politika

Priemonė atitinka Reglamento dėl iniciatyvos „FuelEU Maritime“¹⁶ tikslus. Šiame reglamente nustatyta, kad nuo 2030 m. kruiziniais laivams, keltams ir konteinervežiams, kurių bendroji talpa didesnė kaip 5 000, priskiriami laivai privalo naudoti elektros tiekimo nuo kranto sistemas, išskyrus atvejus, kai jie gali naudotis visai netaršia technologija. Priemonės taikymas vis tiek būtų pateisinamas, net jei lengvatinis tarifas būtų taikomas plačiau, t. y. vidaus vandenų laivybai ir mažesnės bendrosios talpos laivams. Kaip pabrėžė Belgijos valdžios institucijos, leidimas bus itin siekiant padėti Belgijai įgyvendinti pirmiau minėtus ES tikslus, susijusius su nuo kranto tiekiamos elektros prieinamumu ir naudojimu.

Vidaus rinka ir sąžininga konkurencija

Vidaus rinkos ir sąžiningos konkurencijos požiūriu šia priemone tik sumažinamas dviejų konkuruojančių elektros energijos tiekimo prisišvartavusiems laivams šaltinių, t. y. laivuose gaminamos ir nuo kranto tiekiamos elektros energijos, mokestinis konkurencijos iškraipymas dėl bunkerinio kuro neapmokestinimo.

Belgijos valdžios institucijos pažymi, kad šiame etape negalima atmesti galimybių, kad siūlomas mokesčio sumažinimas bus palankus elektros energijos tiekėjams ir netiesiogiai laivų, naudojamų komercinei laivybai, savininkams. Tačiau naudoti nuo kranto tiekiamą elektros energiją galės atitinkami laivai, nepriklausomai nuo vėliavos, su kuria plaukioja, taigi, nacionaliniams ekonominės veiklos vykdytojams nebus taikoma palankesnė apmokestinimo tvarka nei jų konkurentams iš kitų ES valstybių narių.

Dėl uostų konkurencijos galima numatyti, kad galimas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai, kuris galėtų atsirasti, jeigu laivai imtų keisti savo maršrutus, kad pasinaudotų galimybe naudoti lengvatiniu mokesčio tarifu apmokestintą nuo kranto tiekiamą elektrą, būtų nedidelis. Kadangi, kaip minėta, naudoti nuo kranto tiekiamą elektrą, nepaisant lengvatinio mokesčio, bent artimiausiu metu veikiausiai nebus ekonomiškiau, nei gaminti elektros

¹⁵ Direktyvos 2003/96/EB 14 straipsnio 1 dalies c punktas.

¹⁶ 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB.

energiją laivuose, taip pat mažai tikėtina, kad dėl šio nuo kranto tiekiamai elektrai taikomo lengvatinio mokesčio būtų smarkiai iškraipyta uostų konkurencija ir tai paskatintų laivus keisti maršrutus dėl galimybės pasinaudoti šia alternatyva.

Belgijos valdžios institucijos teigia, kad pasirenkant uostus svarbūs ir kiti veiksniai (pvz., laivo ir krovinio tipas, esamos jungtys su žemyno giluma ar kiti ekonominiai veiksniai), todėl vien galimybė naudotis nuo kranto tiekiamą elektros energiją neatrodo lemiamą.

Atsižvelgiant į laikotarpį, kuriuo siūloma suteikti leidimą taikyti mokesčio tarifo lengvatą, jeigu nebus reikšmingų dabartinės sistemos ir padėties pokyčių, ankstesnėse dalyse pateikta analizė greičiausiai nepasikeis iki priemonės galiojimo termino pabaigos.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Tarybos direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pati netiesioginio apmokestinimo sritis, kuriai taikomas SESV 113 straipsnis, nepriklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai, kaip apibrėžta SESV 3 straipsnyje.

Tačiau pagal Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnį Tarybai pagal antrinę teisę yra suteikta išimtinė kompetencija vadovaujantis minėta nuostata leisti valstybei narei toliau atleisti nuo mokesčių ar juos sumažinti. Taigi pačios valstybės narės be Tarybos to padaryti negali. Todėl subsidiarumo principas šiam įgyvendinimo sprendimui netaikomas. Bet kuriuo atveju, kadangi šis aktas nėra teisėkūros procedūra priimamo akto projektas, jo pagal Sutarčių protokolą Nr. 2 nereikia perduoti nacionaliniams parlamentams peržiūrėti, ar jis atitinka subsidiarumo principą.

- **Proporcingumo principas**

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą. Mokestis nesumažinimas daugiau, nei reikia, kad būtų pasiektas nurodytas tikslas.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas. Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnyje numatyta tik šio tipo priemonė.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Siekiant įgyvendinti priemonę galiojančių teisės aktų įvertinimo atlikti nereikia.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Šis pasiūlymas grindžiamas Belgijos prašymu ir skirtas tik šiai valstybei narei. Todėl konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas yra susijęs su leidimo suteikimu vienai valstybei narei jos pačios prašymu, tad jo poveikio vertinimas nereikalingas.

Vis dėlto, kaip minėta pirmiau, iš Belgijos pateiktos informacijos galima spręsti, kad priemonės poveikis mokestinėms pajamoms bus nedidelis, o nuo kranto tiekiamai elektrai taikomas mokesčio tarifas vis tiek būtų didesnis už Energijos mokesčių direktyvoje nustatytą minimalų apmokestinimo lygį. Belgija tikisi, kad priemonė turės teigiamą poveikį siekiant jos aplinkosaugos tikslų. Be to, ateityje platesnis nuo kranto tiekiamos elektros naudojimas turės teigiamą poveikį oro kokybei Belgijos uostų teritorijose, kaip to reikalaujama Aplinkos oro kokybės direktyvoje¹⁷. Belgija taip pat tikisi, kad taikant šią priemonę bus sumažintas išmetamas CO₂ kiekis, akustinė tarša ir išmetamas azoto kiekis, laikantis Buveinių direktyvos¹⁸ ir Vandens pagrindų direktyvos¹⁹.

Konkrečiau, Belgijos valdžios institucijų teigimu, priemonės taikymo laikotarpiu, siekiant įvertinti su priemone susijusias mokesčių išlaidas, numatomos šios išlaidos:

2027 m.	0,14 mln. EUR
2028 m.	0,41 mln. EUR
2029 m.	0,62 mln. EUR
2030 m.	1,00 mln. EUR
2031 m.	1,09 mln. EUR
2032 m.	1,12 mln. EUR

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šia priemone supaprastinimas neatliekamas. Priemonė priimama Belgijai pateikus prašymą ir yra skirta tik šiai valstybei narei.

¹⁷ 2008 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje.

¹⁸ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos.

¹⁹ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus.

- **Pagrindinės teisės**

Ši priemonė pagrindinėms teisėms įtakos neturi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Šia priemone Sąjungai neužkraunama jokios finansinės ir administracinės naštos. Todėl pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Įgyvendinimo planas nebūtinai. Šis pasiūlymas yra susijęs su leidimo sumažinti mokesčių suteikimu vienai valstybei narei jos pačios prašymu. Leidimas suteikiamas ribotam šešerių metų laikotarpiui. Mokesčio tarifas, kuris bus taikomas, bus lygus Energijos mokesčių direktyva nustatytam minimaliam apmokestinimo lygiui. Priemonę galima įvertinti, jeigu bus pateiktas prašymas pratęsti jos galiojimą pasibaigus galiojimo laikotarpiui.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Aiškinamųjų dokumentų dėl šio pasiūlymo perkėlimo į nacionalinę teisę nereikia.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnyje nustatoma, kad Belgijai bus leista taikyti lengvatinį elektros energijos mokesčio tarifą Belgijos uoste prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektrai (toliau – nuo kranto tiekiamą elektra). Mokesčio tarifas turi būti ne mažesnis nei 0,50 EUR/MWh, t. y. nei Direktyva nustatytas minimalus verslui naudojamos elektros energijos apmokestinimo lygis. Lengvatiniu tarifu apmokestintos elektros energijos nebus galima tiekti privatiems pramoginiams laivams, apibrėžtiems Energijos mokesčių direktyvos 14 straipsnio 1 dalies c punkto antroje pastraipoje.

2 straipsnyje nustatyta, kad prašomas leidimas suteikiamas nuo pirmos mėnesio, einančio po mėnesio, kurį Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje paskelbiamas Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo Belgijai leidžiama nustatyti lengvatinį tarifą nuo kranto tiekiamai elektros energijai, dienos, neviršijant direktyvoje nustatyto maksimalaus šešerių metų laikotarpio, kaip prašė Belgija.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo, vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu, Belgijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyvą 2003/96/EB, pakeičiančią Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą¹, ypač į jos 19 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2026 m. sausio 8 d. raštu Belgija paprašė leidimo taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uoste prisišvartavusiems laivams tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (toliau – nuo kranto tiekiamą elektra) remiantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsniu;
- (2) lengvatiniu mokesčio tarifu, kurį ji ketina taikyti, Belgija siekia skatinti naudoti nuo kranto tiekiamą elektra. Tokios elektros energijos naudojimas laikomas aplinkai mažiau kenksmingu būdu elektros energija aprūpinti uostuose prisišvartavusius laivus, palyginti su bunkerinio kuro deginimu tuose laivuose;
- (3) vietos oro kokybė uosto teritorijose gerinama tiek, kiek, naudojant nuo kranto tiekiamą elektra, neišmetama uostuose prisišvartavusiuose laivuose deginant bunkerinį kurą susidarantių oro teršalų. Atsižvelgiant į elektros energijos gamybos taršos anglies dioksidu intensyvumą Belgijoje, tikimasi, kad naudojant nuo kranto tiekiamą elektra, o ne deginant bunkerinį kurą gaminamą elektra, dar labiau sumažės išmetamas CO₂ kiekis, kitų oro teršalų kiekis ir triukšmas. Todėl manoma, kad nuo kranto tiekiamai elektrai taikant lengvatinį mokesčio tarifą bus prisidedama prie Sąjungos aplinkos, sveikatos ir kovos su klimato kaita politikos uždavinių įgyvendinimo;
- (4) leidžiant Belgijai taikyti lengvatinį mokesčio tarifą nuo kranto tiekiamai elektrai neviršijama to, kas būtina tokios elektros vartojimui padidinti, kadangi daugeliu atvejų elektros energijos gamyba laivuose išliks kaip konkurencingesnė alternatyva. Dėl tos pačios priežasties ir dėl to, kad šiuo metu šios technologijos skverbimasis į rinką yra palyginti menkas, vargu, ar to lengvatinio mokesčio taikymo metu bus labai iškraipyta konkurencija, todėl tai neturės padarinių tinkamam vidaus rinkos veikimui;
- (5) vadovaujantis Direktyvos 2003/96/EB 19 straipsnio 2 dalimi, kiekvieno pagal tos direktyvos 19 straipsnio 1 dalį suteikiamo leidimo galiojimo laikotarpis turi būti griežtai apribotas. Siekiant užtikrinti, kad leidimo galiojimo laikotarpis būtų pakankamai ilgas, kad atitinkami ekonominės veiklos vykdytojai neprarastų noro skirti reikiamų investicijų, tikslinga prašomą leidimą suteikti šešerių metų laikotarpiui.

¹ OL L 283, 2003 10 31, p. 51.

Tačiau tas leidimas turėtų būti nebetaikomas nuo tada, kai būtų pradėtos taikyti pagal Sutarties 113 straipsnį arba bet kurią kitą susijusią nuostatą Tarybos priimtos bet kokios bendrosios mokesčių lengvatų nuo kranto tiekiamai elektrai taikymo taisyklės, jeigu tokios taisyklės būtų pradėtos taikyti leidimo galiojimo laikotarpiu;

- (6) šis sprendimas neturi poveikio Sąjungos taisyklių, susijusių su valstybės pagalba, taikymui,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Belgijai leidžiama taikyti lengvatinį mokesčio tarifą uostuose prisišvartavusiems laivams, išskyrus privačius pramoginius laivus, tiesiogiai tiekiamai elektros energijai (toliau – nuo kranto tiekiamai elektrai), jeigu laikomasi Direktyvos 2003/96/EB 10 straipsnyje nurodytų minimalių apmokestinimo lygių.

2 straipsnis

Šis sprendimas taikomas šešerius metus nuo pirmos mėnesio, einančio po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, dienos.

Tačiau jeigu Taryba, veikdama pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 113 straipsnį arba kitą susijusią nuostatą, nustatytų bendrąsias mokesčių lengvatų nuo kranto tiekiamai elektrai taikymo taisykles ir jos būtų pradėtos taikyti šio straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytu leidimo galiojimo laikotarpiu, šis sprendimas nustotų galioti, kai būtų pradėtos taikyti tos bendrosios taisyklės.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*